

NORSK VASSKRAFT- OG INDUSTRISTADMUSEUM

Årsmelding og årsrekneskap

2010

Framsidedfoto:

NVIM kjøpte bygg 26 på smelteverkstomta, der ein m.a. finn smia, som har fått namnet "Oddasmio". Her arrangerer vi i 11. - 14. august 2011 internasjonal smedfestival.

1. Organisasjon og styre

1.1. Organisasjonsform

Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum (**NVIM**) er ei stifting med egne vedtekter og styre. Hovudkontoret ligg i Naustbakken 7, Tyssedal. NVIM forvaltar 28 bygg. Museet eig 5 bygningar og leiger resten på langsiktige kontraktar.

Museet sine driftsinntekter: Offentlege tilskot frå stat, fylkeskommune og kommune, tilskot frå kraftbransjen og eigeninntekter.

1.2. Stiftarar

Odda Kommune, Odda Smelteverk AS (nedlagd 2003), Norzink as (no: Boliden Odda AS), K/S Ilmenittsmelteverket (no: Eramet Titanium & Iron), AS Tyssefaldene, Odda og omland faglige samorganisasjon (no: LO i Indre Hardanger), BKK, Bjølvfossen ASA (no: Elkem Bjølvfossen AS), DNN Industrier AS, E-CO Vannkraft AS, Eidfjord kommune, Norsk elektriker- og kraftstasjonsforbund (no: EL & IT Forbundet), Energibedriftenes Landsforening (no: Energi Norge), E-verkenes fagforening Vestlandet, Haugaland Kraft AS, Hardanger og Voss regionråd (no: Hardangerrådet), Herdlandsfoss Kraftverk (no: overført til BKK), Hydro Energi Røldal-Suldal, Indre Hardanger Kraftlag (no: Hardanger Energi AS), Kvinnherad Energi AS, Lederne, Landsorganisasjonen i Noreg, Norsk Institutt for vannforskning (NIVA), NHO Hordaland, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Norsk kjemisk industriarbeiderforbund (no: Industri Energi), Norges Ingeniør og Teknologorganisasjon (NITO), Norske Sivilingeniørers Foreining (no: Tekna), Odda Energi AS, Prosessindustriens landsforening (no: Norsk Industri), Statkraft Energi AS, Sunnhordland Kraftlag AS, Ullensvang herad.

1.3. Styret i 2010

Toralv Mikkelsen, styreleiar (vara: Bjørn Vivelid), Einar Steensnæs, nestleiar, Sjur Sekse, (vara Vidar Våde), Magne Leikvoll (vara: Trond Rostad), Halvor Johan Bådsvik (vara: Jarle Vangen), Finn Langeland (vara: Henry Horne), Trond Seim (vara: Leif Hernes), Siri Jordal (vara: Ingrid Haugrønning), Gunnstein Brakestad, observatør (vara: Per Einar Faugli)

Styret hadde sju styremøte i 2010 og handsama 58 saker. Kvinnerepresentasjon i styret er 11%.

Foto: Dag Endre Opedal
Grete Ingeborg Nykkelmo, Statkraft og styreleiar Toralv Mikkelsen, NVIM underteiknar samarbeidsavtale.

2. Personale og arbeidsmiljø

NVIM utførte i 2010 19,24 årsverk. Frivillig innsats er stipulert til 0,5 årsverk. I tillegg kjem 8 tiltaksplassar på senteret for arbeidspraksis i skjerma verksemd (APS). NVIM hadde ved utgangen av 2010 15 faste stillingar. Engasjement, korttidstilsette og sysselsette utførde i 2010 4,8 årsverk og vart dekket av i alt 20 personar.

2.1. APS –senteret

APS-senteret er finansiert av NAV og drifta av NVIM. Senteret tilbyr varierte oppgåver tilpassa den enkelte brukar. Arbeidet ved senteret er oppdragsverksemd og i nokon grad støttefunksjonar for museet. Innteninga til senteret, i tillegg til driftstilskot frå NAV skjer gjennom stell av grøntareal, sal av ved, ryddeoppdrag, skogrydding, oppussingsprosjekt, med meir.

NAV sa sommaren 2010 opp samarbeidsavtalen med NVIM og senteret vil frå 1.1.2011 vera ein avdeling av attføringsverksemda Oddaprodukt AS. Styresmaktene stiller no nye krav om omfattande kvalitetssertifisering av attføringsbedrifter.

2.2. Likestilling

NVIM arbeider for likestilling mellom kjønna; organisatorisk, lønsmessig og sosialt. Fordelinga av menn og kvinner mellom dei fast tilsette er ca. 50/50.

2.3. Helse, miljø og tryggleik

NVIM hadde eit ordinært sjukefråvær på 3,1 %, mot 5,1 % i 2009. NVIM hadde eit langtids sjukefråvær i 2010 på 2,9 %, ein nedgang på 1,3 % frå 2009. Korttidssjukefråveret er under 0,2 %. Vi hadde ingen arbeidsulukker. NVIM er medlem av Odda bedriftshelseteneste.

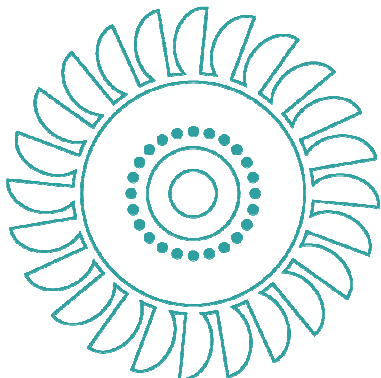
Verksemda forureinar ikkje det ytre miljø.

3. Teknisk Industrielt Kulturminnevern

3.1. NVEs museumsordning og www.vasskrafta.no

NVIM sitt hovudoppdraget i 2010 var å utvikle nettstaden www.vasskrafta.no: Prosjektet skal formidla vasskraft- og teknologihistorie gjennom eit utval av norske kraftverk. Dette vil gi ein brei presentasjon av norsk kraftproduksjon for ungdomsskule og vidaregåande skule. Seksjonen om Tysso I blei ferdigstilt våren 2010, samstundes som ein starta arbeidet med dei andre kraftverka.

Nettstaden vart lansert den 1. november. Informasjon om fem kraftverk vart publisert. Tidlegare kunnskaps- og olje- og energiminister Einar Steensnæs opna nettstaden. På lanseringsarrangementet deltok ein klasse frå Odda ungdomsskule og ein frå vidaregåande skule i Odda.

vasskrafta.no

Forprosjekt: Regionkontora si historie

Prosjektleiar, dr. oecon. Elisabeth Bjørsvik studerte etableringa av NVE sine regionskontor. Sluttrapporten for forprosjektet vart oversendt i desember 2010. Hovudprosjektet skal setjast i gang i løpet av 2011.

Kraftoverføringens kulturminne

NVIM har i 2010 og tidlegare år bidratt med materiale til rapport og bok "Kraftoverføringens kulturminner". I regi av NVE var det i desember boklansering og seminar i Oslo der formidlingsleiar Stein Haugen deltok med føredrag.

3.2. TICCIH

Ticcih: NVIM er frå 2006 sekretariat for fagseksjonen "Vasskraft og kraftkrevjande industri" i TICCIH – The International Committee for the Conservation of Industrial Heritage. NVIM har etablert nettsida <http://ticcih.nvim.no>.

Randi Bårtvedt vart invitert til å halda foredrag på konferansen "Power to the people" 22. juni 2010 i Perth, Skottland. Invitasjonen kom frå Historic Scotland i høve lansering av bok og rapport/verneplan for hydroelektriske anlegg fram til 1943 i Skottland. Per Einar Faugli og Gunstein Brakestad, NVE, Elisabeth Bjørsvik og Randi Bårtvedt deltok på studietur frå 20.-23. juni. Vi besøkte UNESCO-minnet New Lanark, var på synfaring til Stanley Mill og fleire eldre kraftanlegg.

Direktør ved NVIM, Randi Bårtvedt held foredrag på konferansen "Power to the people" i Perth, Skottland

På TICCIH konferansen 11. – 14. august i Tampere, Finland, presenterte sekretariatet arbeidet sitt. NVIM hadde også presentasjon på sesjonen Scientific Processes and Industrial Products med foredraget "Calcium Carbide Products: How to meet the Challenges?" v/ Elisabeth Bjørsvik

Etter Tampere har NVIM kontakta nasjonale representantar for TICCIH og motteke informasjon om historiske vasskraftanlegg i ei rekkje land. Vi har halde kontakten med styret for TICCIH i saka om Rheinfelden kraftanlegg i Tyskland (1895) som diverre vart rive i november 2010. Det er informert om nominasjonsarbeidet knytt til verdsarvkandidat Rjukan/Notodden og Tyssedal/Odda til styret for TICCIH. Dei ynskjer å vera løpande oppdaterte og har sendt brev til Miljøvernministeren (2009) om å ikkje riva kulturminne knytt til smelteverket i Odda slik at området misser sin integritet. TICCIH er rådgjevande organ for ICOMOS/UNESCO i verdsarvsaker.

Historic Scotland v/David Fleetwood inviterte i november 2010 NVIM til samarbeid om verneplankriterier og utforming av ei webside for historiske vasskraftanlegg internasjonalt. Vi ynskjer å arrangera ei arbeidsamling i Tyssedal/Bergen i 2011 saman med skottane.

3.3. UNESCO

Arbeidet med UNESCO-status for Tysso I og deler av tidlegare Odda smelteverk AS gjekk inn i nominasjonsfase i 2010.

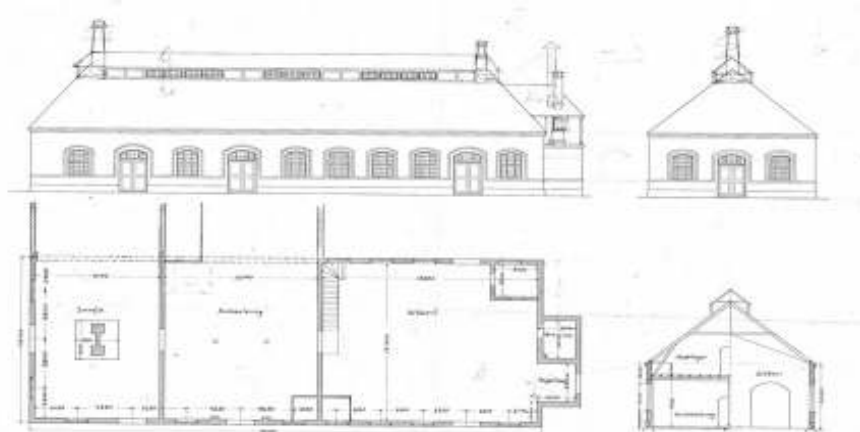
Miljøvernminister og riksantikvar besøkte Odda og Tyssedal den 16. april der NVIM deltok på synfaring. Same dag arrangerte NVIM, saman med Odda kommune, markering av at Tyssedal er godkjent som første norske ankerpunkt i rundreiseruta "European Routes of Industrial Heritage" (ERIH).

Nominasjonsprosessen starta ved markering den 16.09.10 på Rjukan der NVIM var tilstades. Museet deltok på det første møtet i referansegruppa for UNESCO-nominasjonen i Odda i oktober.

Riksantikvaren og tyske UNESCO-ekspertar vitja Tyssedal og Odda 7. og 8. november. NVIM hadde ansvar for omvising i det freda Tysso I frå inntaksdam ved Vetlevann, på Lilletopp og i stasjonen og smia på smelteverket. NVIM laga ei mappe med dokumentasjon av historiske fakta til synfaringa. I desember vart del-rapporten om smelteverket frå dei tyske ekspertane til Riksantikvaren offentleg. NVIM har som tidlegare år aktivt følgt søknadsprosessen med faglege innspel for å oppnå UNESCO-status.

Ein føresetnad er å ivareta integriteten til kulturminna på smelteverket. NVIM gav fråsegn til Hordaland fylkeskommune sitt fredingsframlegg og slutta seg til dette.

Randi Bårtvedt var styremedlem og visepresident i ICOMOS Noreg fram til årsmøtet i mars 2010; men stilte ikkje til attval. ICOMOS har fokus på verdsarvstader og kulturminne nasjonalt og internasjonalt (www.icomos.no). Bårtvedt har delteke i spesialkomité "kultur og turisme".

I samband med gjennomføringa av Prosjektet Oddaprosessen.no støtta Hordaland Fylkeskommune produksjon av postkort som viser eldre teikningar av bygg på smelteverkstomta. Dette er bygg 26 som inneheld "Oddasmia". NVIM kjøpte bygget av Bu Bygg AS i 2010.

3.4. "Oddaprosessen.no", nasjonalt pilotprosjekt innan kulturminne og verdiskaping

NVIM er partner med Odda kommune i "Oddaprosessen.no", eitt av 11 nasjonale pilotprosjekt i Riksantikvaren/Miljøverndepartementet sitt program "Kulturminne og verdiskaping" (2007-2010). I Odda gjeld satsinga kulturminne på smelteverket, byutvikling, reiselivsutvikling og kompetanseoppbygging med industriens kulturarv som ressurs. NVIM leiar følgjande delprosjekt:

3.4.1. Kart- og Teikningsarkiv:

Målet er digitalisering, sikring og formidling av teikningar frå verksemda til Odda Smelteverk AS. Det er i alt digitalisert teikningar frå 37 bygg. Hordaland fylkeskommune løyvde i 2010 midlar til å produsere postkort av utvalde teikningar. Dette resulterte i ein serie på 6 postkort i A5-format. Desse korta vart m.a. julekorta til NVIM i 2010. Det digitale teikningsmaterialet var til stor nytte for arkitektstudentane ved NTNU i Trondheim. Deira eksamensoppgåve var å laga forslag til bruk av dei verna bygga på smelteverksområdet i Odda. (sjå **3.4.4**)

3.4.2. Kompetansesenter for restaurering av teknisk industrielle kulturminne:

Målet er å byggje opp eit nasjonalt kompetansesenter for restaurering og ny bruk av verneverdige industribygg og anlegg. Det er utarbeidd ein samla rapport til Oddaprosessen som oppsummerer dei viktigaste erfaringane frå 2007-2010. I 2010 vart innsatsen konsentrert om vidareutvikling av Restaureringscenteret i Odda AS (RiO AS), samt arrangere konferansar og rådgjeving (m.a. for studentar frå NTNU hausten 2010). Ein har og prioritert utvikling av bygg 26 med smia på smelteverkstomta.

17. september arrangerte NVIM i samarbeid med RiO AS ein svært vellukka konferanse i Tyssedal med deltaking frå heile landet, om vern gjennom ny bruk av industrielle anlegg. Denne la eit godt grunnlag for realisering av eit kompetansesenter i tilknytning til NVIM.

3.4.3. Formidling av smelteverket si historie

Delprosjektet fekk sin start med omvisingar under Litteratursymposiet 2010 og bygde vidare på prosjekt "Kul Tur" frå Kulturminneåret 2009. Målet er at omvising i ei kulturminneløype på smelteverket skal bli fast ordning gjennom NVIM i samarbeid med Odda kommune og andre.

NVIM følgde opp 23 studentar frå NTNU innan kulturminneforvaltning og arkitektur då dei la studieveke til Odda i september 2010. Eksamenssvara resulterte i ei utstilling ved NTNU i desember. Utstillinga vart vist i Odda i høve Arkitekturåret 2011.

NVIM har handsama mange spørsmål om foto, teikningar og smelteverket si historie gjennom heile året.

Odda Vitensenter er også eit delprosjekt under Odda prosessen (sjå **4.2.3.** og **6.4**)

Foto: Harald Hognerud

Eit av eksamenssvara til NTNU-studentane som vitja Odda hausten 2010

3.4.4. Reiseliv i industriens vugge (RIIV)

NVIM har delteke aktivt i prosjektet med opning av ERIH-utstilling og arbeidsseminar i Tyssedal i april 2010. Representantar for NVIM reiste saman med deltakarar frå Odda kommune, Hordaland fylkeskommune, KS og LO i Odda på studietur til Ruhr i september.

NVIM har bidradd med materiale og råd til journalist Eva Røyane som skriv bok om dei fine fabrikkbyane Odda, Tyssedal og Ålvik.

Randi Bårtvedt heldt foredrag om ERIH og gjenbruk av kulturminne i Odda og Tyssedal på Riksveg 13/Diktarvegen sin konferanse i Balestrand i april. Bårtvedt er medlem av arbeidsgruppa for Diktarvegen. NVIM var aktiv medspelar ved arrangement i Tyssedal kraftstasjon i samband med Hordaland fylkeskommune sin tettstadkonferanse. I november 2010 heldt Randi Bårtvedt foredrag om gjenbruk av kulturminna i Odda og Tyssedal og attraksjonsbygging på Norwegian Centres of Expertise (NCE) sin reiselivskonferanse i Bergen.

Prosjektet Reiseliv i industriens vugge går vidare etter 2010.

4. Besøk og undervisning 2010

MÅNAD ÅR	Tyssedal			Odda Vitensenter	Andre			Total		
	2008	2009	2010	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Januar		103	80	0		115	8	0	218	88
Februar	278	83	45	5	0	90	163	278	173	213
Mars	179	224	195	125	0	12	19	179	236	339
April	373	365	425	30	334	176	112	707	541	567
Mai	1 271	1 391	1457	0	1078	875	115	2 349	2 266	1 572
Juni	1 428	957	989	202	140	101	72	1 568	1 058	1 263
Juli	1 356	1 500	1691	329	223	116	6	1 579	1 616	2 026
August	1 185	1 623	1990	132	0	245	61	1 185	1 868	2 183
September	728	819	1002	79	230	148	238	958	967	1 319
Oktober	210	447	170	107	129	118	218	339	565	495
November	181	650	195	9	183	218	240	364	868	444
Desember	505	103	450	168	43	617	0	548	720	618
Sum	7 843	8 265	8 689	1 186	2 360	2 831	1 252	10 326	11 096	11 127

4.1. Besøk 2010

Besøkstalet var stabilt i 2010. Det er ein gledeleg auke i sommarmånadane frå mai til september på nær 13,5% i Tyssedal.

I tillegg til enkelt besøk av turistar har vi stadig fleire bestilte grupper, nokre er faste gjester. Konferansesenteret, Statkraftstova, er svært populært.

Flytting av kaféen Tyssø I, gav høve til utvida areal for uteservering. Vi ønskjer i 2011 å ha eit betre tilbod for lokalbefolkning i Tyssedal ved å styrkje kaféen vår.

Guide-tilbodet er "modernisert" – med faste tider for omvising og biletspel. Utanom desse tidene kan turistane gå på eiga hand. I samband med dette laga vi informasjonsskilt med bilete plassert på strategiske stader på museumsanlegget i Tyssedal. Dette vart svært godt motteke av besøkjande.

Sommaraktivitetane våre var populære: Det var ope på Odda vitensenter frå tysdag til laurdag heile sommarferien. Dessutan kunne du på tysdagar få omvising på Lilletopp, onsdagar var det vassleik i miniputtkraftanlegget Tyssø III og torsdagar i juli kunne ein besøke arbeidarbustadene i Folgefonngata i Odda sentrum.

4.2. Pedagogiske tiltak

4.2.1. Grunnskulen

Undervisningsopplegga til NVIM er godt etablert med følgjande faste tilbod året rundt:

1. og 2. klasse: Jul i gamle dagar (i anlegget i Folgefonngata): 5 klassar frå Odda barneskule nytta seg av dette tilbodet i 2010.

3. klasse: "Kunst og eventyr" på Tyssedal hotell og i Naustbakken 3: Sju klassar frå skular i Odda kommune deltok.

4. klasse: "Odda i gamle dagar": 5 klassar frå Odda barneskule, Tyssedal og Skare skule kom.

7. klasse: "Kraft i kvar dråpe" - aktivitet i Tyssø III miniputtkraftverk: 9 klassar nytta seg av dette tilbodet. 7 klassar frå Odda kommune og to frå Rosendal ungdomsskule i Kvinnherad. Dei siste fekk turen betalt av Kvinnherad Energi.

8. klasse: "Odda by er lagt" om lokal arkitekturhistorie: 7 klassar frå Odda ungdomsskule tok del i dette undervisningsopplegget.

9. klasse: I "Røyrgatelangs – på jakt etter vatnet": om vatn som ressurs, om hydrologi, meteorologi, om nedslagsfeltet for kraftproduksjonen i Tyssedal og presentasjon av anlegga på Lilletopp. 4 klassar frå Odda ungdomsskule og ein klasse frå Røldal skule deltok.

Undervisningsopplegga inngår i programmet for Den kulturelle skulesekken i Odda kommune. Det vert arbeidd med å tilby NVIM sine undervisningsopplegg til fleire skular i og utanfor regionen. Vi har også samarbeidd med lokale barnehagar og SFO.

Stor aktivitet i miniputtkraftverket Tyssø III

Foto: Harald Hognerud

4.2.2. Vidaregåande og høgare utdanning

NVIM har i 2010 hatt besøk av vidaregåande skular på Stord, Skien og to klassar frå Lundeneset vidaregåande skule i Ølensvåg. Vi har også hatt besøk av 6 ulike grupper frå Odda vidaregåande skule i Tyssedal og på vitensenteret.

Vi har hatt besøk av utanlandsstudentar frå Universitetet i Bergen og ei gruppe frå Norsk Lærarakademi i Bergen. Statkraft tok ei gruppe NTNU studentar til Tyssedal i oktober. NTNU, arkitektlinja, la også studieveke til Odda i september og NVIM har etablert eit godt samarbeid som kan vidareførast mot eit "Oddainstitutt".

4.2.3. Odda Vitensenter

Museet opna avdelinga Odda vitensenter 5. juni i laboratoriet på tidlegare Odda smelteverk. På opningsdagen presenterte vi vitenshow med VilVite på Hjul, testinga av eksperiment i den nye utstillinga og ei rekkje uteaktivitetar.

I sommarferien hadde vi tilbod om; kjøkenkjem, hydrogendrivne bilar, legodacta, fotografering med sjølvbygde pinhole-kamera og vitenshow, i tillegg til dei faste utstillingane

I samråd med det regionale vitensenteret, VilVite, i Bergen, er Kvinnherad og Ullensvang definerte som nedslagsfelt for tilboda våre. Rosendal Ungdomsskule testa ut "Kraft i kvar dråpe" i Tyssedal. Det er gjort avtale om utviding til fleire skular i regionen i 2011.

NVIM har samarbeidsavtale med "VilVite" om utvikling av undervisning og aktivitetar.

Asle Moldestad frå VilVite i Bergen trollbinder born og vaksne med vitenshow.

Tysso III

Etter mange rundar med prosjektering, gav Odda kommune våren 2010 rammeløyve til bygging av miniatyrkraftverket Tysso III. Det vart utført skogrydding og grunnarbeid med gravemaskin. Magasindammen og plattform for stasjonsbygg skal vere ferdig til sesongen 2011.

4.3. Aktivitetar

Museet, med Tysso I kraftstasjon, har merka ei auka interesse frå media dei siste åra. I 2010 hadde vi besøk av fleire tv-team; TV-Norge laga ein episode av programmet "71° nord". NRK filma og intervjuar til serien om arkitektur; "Håkon & Haffners byggeklosser". NRK serien "Jordmødrene" hadde innspeling på museet sitt område. I tillegg har filmteam fra Japan og India vitja Tyssedal, samt reportasjeteam fra m.a. "Vi Menn" som har profilert museumsanlegget.

Borealis - festival for samtidsmusikk – frå Bergen var på besøk for å kartleggje museet for konsertar i 2011.

"Kultur-Tur" er eit anna døme på lokalt samarbeid. Dette er ein billett som gir tilgang til omvising og biletspel på museet, eit besøk på Galleri Rallaren, samt lunsj eller middag på Tyssedal Hotell. Vi har også nært samarbeid med Opplev Odda AS ved Jostein Soldal og opplevingsproduktet Via Ferrata. Museumslaget er viktig støttespelar med faste arrangement og museumstur. I samband med Litteratursymposiet 2010 arrangerte vi "Kul-Tur" – ei godt besøkt omvising inne på smelteverksområdet. Vi stilte den nye storsmia til disposisjon og var medarrangør for den vellukka "Ord-Smia". Det var oplesing for barn på vitensenteret.

Konsertane under Hardanger Musikkfest og andre flotte konsertar i våre lokale trekte fulle hus; André Sjøfteland m. fleire, Ørjan Hartveit og Tyssedalskoret sin julekonsert.

Gjennom "Den kulturelle spaserstokken", eit oppdrag frå Odda kommune, reiser vi rundt til eldresenter og sjukeheimar og viser historiske foto og filmar. Dette er eit vellukka tiltak for ei gruppe eldre som ikkje klarar å besøke museet.

Kulturminnedagen i september vart avvikla på to arenaer; i arbeidarbustadene i Folgefonngata og i smia på tidlegare Odda Smelteverk. Temaet i år var: "Nytt liv i gamle Minne". Barn og unge i alle aldrar deltok på loppemarknad og fekk prøve seg som smedar. Hardanger veteranvognklubb stilte med veteranbrannbilar og kørde passasjerar rundt i sentrum.

4.3.1. Utstillingar

ERIH-utstilling i Tysso I kraftstasjon: Miljø- og utviklingsminister Erik Solheim opna i april fotoutstilling då museet vart ein del av ERIH. European routes of industrial heritage er eit turistorientert informasjonsnettverk som tek oss med på ei virtuell reise til 850 historiske industristader. Desse finn ein i 32 land med 77 såkalla ankerpunkt. Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum er det første ankerpunktet i Norge. Fotoutstillinga viser nokre av dei andre stadene ein kan besøke via ERIH. (sjå; www.erih.net)

I juli opna fylkeskultursjef Anna Elise Tryti kunstutstilling vi arrangerte i samarbeid med Galleri Rallaren i Tyssedal.

I 2009 laga NVIM ei bannerutstilling om heimfall av kraft – Utstillinga vart vist under NVE sine Skred- og vassdragsdagar i Larvik i april. Utstillinga vart også vist på EnergiRikekonferansen i Haugesund i august.

NVIM presenterte **artikkelserie i Hardanger Folkeblad** med utgangspunkt i kulturminneløypa som vart laga på nett i kulturminneåret 2009: "Min vesle by, min vesle by." Ein populær presentasjon av lokal arkitektur- og byhistorie.

Informasjonstavler for Tysso I-anlegget: Det vart i samarbeid med Fossenes Dal laga to tavler som er sett opp i Toppelvsvingen og på Lilletopp.

Knud Knudsen-utstilling og opningsarrangement 26. mai 2010 på Tokheim: Foto frå Tokheim vart montert som fast utstilling på løvegg. Opningsarrangementet trakk mykje publikum. Det var framsyning og prøving av stereofototeknikken i filmsalen vår i Folgefonngt. Knud Knudsen-prosjektet skal vidareførast fram mot 2015, i samarbeid med Odda kommune og Billedsamlingen ved UiB.

Digitale forteljingar: Brita Jordal og Anne Gravdal vil etter kurs i 2010 laga digitale forteljingar med tema frå Oddahistoria. Det skal leggjast meir vekt på digital formidling frå museet.

Foto: Dag Endre Opedal

Opning av Knud Knudsen utstilling på Tokheim.

5. Arkiv, bibliotek, dokumentasjon og forskning

5.1. Samlingane – status 2010:

5.1.1. Fotosamling

Digitalisering, sikring og teksting: Følgjande samlingar er digitaliserte i 2010: DNN aluminium AS, foto frå Oddaidretten samla av Asbjørn Andersen, Widerøe flyfoto, portrettfoto frå Hardanger Folkeblad, fotosamling frå Odda Ungdomslag.

Primus: Systemet Primus for teksting og lagring av kulturhistoriske foto og gjenstandar har vore delvis ute av drift i 2010. Frå 2011 har alle musea i Hordaland blitt kopla direkte opp mot leverandøren KulturIT, og dette ser ut til å løysa problema.

5.1.2. Gjenstandar:

Faner: NVIM har motteke 3 faner frå nedlagde eller omorganiserte fagforeingar. Dei fleste fanene museet har, skal i 2011 overførast til Museumssenteret i Salhus.

Andre gjenstandar: Fotografering av gjenstandar er gjennomført i gjenstandslageret i Tyssedal. Tekstilgjenstandar er overført til lager i Rådhuset. Store gjenstandar er flytta frå fellesbakeriet i Tyssedal til bygg 26 på smelteverket (sjå 6.5)

5.1.3. Arkiv:

LO-arkivet er ferdig ordna med lister. Registrering i ASTA-database gjenstår.

Kart- og teikningarkiv Odda smelteverk AS (sjå 4.4.1)

Forprosjekt bedriftsarkiv etter Odda Smelteverk er berre delvis sett i gang fordi Odda kommune som eig arkivet ikkje oppfylte vilkår i avtale frå desember 2009 om å skaffa lokale til oppbevaring og arbeid med arkivet.

I samband med oppstart av prosjektet hospiterte Brita Jordal og Siri Jordal på Bergen byarkiv i mars 2010. Prosjektet har ikkje hatt tilfredsstillande framdrift og arkivet er i ein akutt situasjon.

5.1.4. NVIM-biblioteket:

Biblioteket er utvida i november 2010. Heile NVIM sitt bibliotek er no registrert i katalog og er tilgjengeleg gjennom databasen til Odda bibliotek. (<http://82.134.57.41/mikromarc/>)

Katalogisering av ei stor bokgåve frå NVE er under arbeid. Dette er eit verdfullt bidrag til NVIM-biblioteket.

5.2. Sindark - Senter for Industriarkiv

NVIM har arbeidd mykje med oppstart av eit Senter for industriarkiv i Odda i 2010. Konsulent Gudmund Valderhaug si utgreiing om SINDARK kom i januar. NVIM såg fram til godt samarbeid med Odda kommune om å skapa nye kompetansearbeidsplassar.

Odda kommune klarte ikkje finna lokale for smelteverksarkivet, og NVIM tilbød Odda kommune lokale, samt kontorarbeidsplass for prosjektleiar for SINDARK i søndre del av bygg 26, Smia. Odda kommune avsla tilbodet, og gjekk med kommunestyrevedtak i desember inn for å utgreia bygg 4 til formålet. Dette bygget ligg også på smelteverksområdet og er eigd av Odda energi AS. Det inneber minst eit års utsetjing for både smelteverksarkivet og SINDARK.

5.3. Forsking

Elisabeth Bjørsvik sitt arbeid våren 2010 var knytt opp mot Ticcih og ICOTEC-konferansen "Reusing the Industrial Past" i Tampere, Finland, i august. Her presenterte ho karbidindustrien internasjonalt. Basert på presentasjonen skreiv ho og artikkel i Årbok for Hardanger historielag 2010.

Bjørsvik representerte NVIM på nettverksmøte for teknologi på Salhus i mars. Ho har og halde førelesingar for studentar om industrialisering generelt og Odda-industrien spesielt.

Intervjusamlinga ved NVIM vert tilrettelagt for språkforskning i samarbeid med forskar Helene Hildremyr ved UiB. Ho forskar på dialektendringar på industristader på Vestlandet. Ho samanliknar intervju med språkprøver frå i dag. UiB digitaliserer alle opptak som er aktuelle for språkprosjektet, og NVIM får digitale kopiar til vår intervjusamling. Dette gjer materialet lettare tilgjengeleg og er eit godt døme på eit vinn-vinn-samarbeid.

Ei tverrfagleg gruppe av forskarar på temaet region og identitet frå Universitetet i Bergen besøkte i desember 2010 museet. Det var drøftingar og synfaring på smelteverket i Odda. NVIM v/direktør var invitert til å følgja arbeidet og delta ved møte og førelesingar ved UiB frametter.

5.4. Dokumentasjonsprosjekt

LO-fotoprojekt: Oppstart av fotoprojekt "Fagforeiningsfoto i Odda gjennom 100 år", eit samarbeid med LO i Indre Hardanger. Første lekk i prosjektet vart presentert i Lindehuset 1. mai 2010, og markerte starten på eit dokumentasjonsprosjekt til 100-års jubileet i 2014, saman med ordning og formidling av LO-arkivet.

Dale I. På oppdrag for BKK gjennomførte vi i 2010 eit dokumentasjonsprosjekt for gamle Dale kraftstasjon i Vaksdal kommune. Prosjektet resulterte m.a. i 560 dokumentasjonsfoto med avmerking av kamerastandpunkt på plantegninger, 3 videointervju, 90 avfotograferte historiske foto, fotograferte 27 registrerte gjenstander og 43 gjenstander for vurdering. (sjå også kap 7.2)

Representantar frå Restaureringssenteret i Odda AS (Rio AS) på befarig på Dale i juni 2010.

5.5. Magasin- og arkivtilhøve

NVIM manglar magasin. Dette er ei stor utfordring og ressurskrevjande når gjenstandar er spreidd på fleire lager.

Industrihistoriske gjenstandar frå m.a. Tysso 1 og Odda smelteverk as vart sommaren 2010 samla i midtre og søndre del av bygg 26 på Smelteverket. Gjenstandane har tidlegare vore lagra i leigde lokale i fellesbakeriet i Tyssedal og Lindehus nord på smelteverket i Odda sentrum.

Etter oppmoding frå rådmannen i Odda kommune, vart det i august 2010 prosjektert eit klimastyrte arkiv for Smelteverksarkivet og 1. trinn i SINDARK-prosjektet (Senter for Industriarkiv) i søndre del av bygg 26. Forslaget bygde på avtale mellom NVIM og Odda kommune datert 17. desember 2009. Odda kommune har så langt ikkje oppfylt denne delen av avtalen, som går ut i juni 2011.

Foto: Dag Endre Opedal

Gjenstandar vart flytta til lager i bygg 26 på Odda Smelteverk som NVIM kjøpte i juni 2010.

6. Bygningar og anlegg

6.1. Tyssedal kraftanlegg

Riksantikvaren løyvde i 2010 kr. 2 185 660 til faste drifts- og vedlikehaldsoppgåver ved Tyssedal kraftanlegg. Desse oppgåvene vart i hovudsak skjøtta av tilsette ved museet, samt innleigde tenester på service og oppgradering innan fjernvarme, elektro- og røyrleggjararbeid.

NVE løyvde i 2010 kr. 675 000 til eit periodisk vedlikehaldsfond. Diverse puss- og malingsarbeid (inkl. tak nordfløyen kraftstasjonen) vart utført i eigen regi. I 2011 er det planlagd omfattande oppgåver knytt til periodisk vedlikehald.

Etter grovt hærverk på to dører på Lilletopp sommaren 2010, vart dørene frakta ned til verkstaden i Tyssedal og restaurerte.

6.2. Folgefonngata

I 2010 vart det berre utført tilsyn og mindre vedlikehaldsoppgåver, m.a. puss- og flikking av Folgefonngata 13.

6.3. Statkraftstova

Rømingstrapp i sør er på plass. Dør til teknisk rom vart skifta for å lette transport av bord og anna utstyr. Konferansefunksjonen er oppgradert med trådløst nettverk i Statkraftstova, og store deler av museumsområdet i Tyssedal.

6.4. Odda Vitensenter

I 2010 vart det gjennomført ei rekkje tiltak for å klargjere Odda Vitensenter. I tillegg til elektrisk oppgradering, brann- og rømingstiltak og ekstra toalett, vart og kjellar i sør tilrettelagt for fotolaboratorium og aktivitetar i samarbeid med Odda Fotoklubb.

6.5. Annan aktivitet

NVIM kjøpte bygg 26 (den såkalla smia) på Smelteverket sommaren 2010. Bygget er delt i tre deler: Midtre og søndre del av bygget vert no nytta til lager for gjenstandar frå lager i tidlegare Fellesbakeriet i Tyssedal og Lindehus nord. I midtre del er det montert stålreolar.

Nordre del av bygg 26, smia er mellombels freda med utstyr i mars 2010, vart restaurert til opninga på Kulturminnedagen 12. september. Det er montert eit provisorisk byggskap i påvente av permanent elektrisk anlegg i området. Odda Smedforening er etablert, og det har vore aktivitet i form av smedkurs med over 50 deltakarar og fleire smedkveldar. NVIM utarbeidde i samråd med administrasjonen i Odda kommune løysing for klimastyrte arkivrom og lokale for handsaming av smelteverksarkivet.

Foto: Dag Endre Opedal

Informasjonsskiltet om anlegget på Lilletopp var eit samarbeid med reiselivslaget "Fossenes dal".

7. Nettverk og samarbeid med andre

NVIM har eit godt samarbeid med verksemder i nærområdet og er medlem i SMB-Odda. Odda handelstandforening og reiselivslaget "Fossenes dal". NVIM har aksje i Reisemål Hardangerfjord og nyttar reisemålselskapet sine tilbod om felles marknadsføring av regionen.

Museet har eit godt samarbeid med museum i heile landet gjennom dei nasjonale faglege museumsnettverka (samtidsnettverket og nettverket for teknologi- og industrihistorie.) og internasjonalt gjennom TICCIH og ERIH. Vi samarbeider også med Hardanger og Voss museum bl.a. ved at Hardanger Fartøyvernssenter utfører restaurering av m/y Tysso. Vi legg vekt på å formalisera dette samarbeidet i åra som kjem. Vi er kjende med at dette vert understreka av Hordaland fylkeskommune i høyringsutkastet til ny fylkesdelplan for museum som skal ut på høyring våren 2011. NVIM har deltatt i Hordaland fylkeskommune sine møte om Museumsplan for Hordaland.

7.1. Statkraft

NVIM underteikna i mai 2010 treårig samarbeidsavtale med Statkraft om formidling. Hovudsatsing er utvikling av nytt biletspel, Tysso III vitensenter og besøk av skuleklassar. Avtalen gir museet tilgang til kunnskapsnettverket til Statkraft.

Frå tidlegare har vi avtale med Statkraft om drift og vedlikehald av konferansesenteret i Statkraftstova.

7.2. Museumslaget

Museumslaget er aktiv støttespelar til NVIM. Dei stiller med frivillege som vakter og hjelparar på arrangement. I tillegg har dei eigne arrangement som allsangkveld i Ungdomhallen og studietur, som i 2010 gjekk til Ole Bull sin heim på Lysøen. Ikkje minst arrangerer dei den årlege juleverkstaden i Folgefonngata, som også i 2010 sette publikumsrekord med 112 barn i løpet av tre timar. I 2010 gav museumslaget ei gåve til Odda vitensenter, øymerka formidling til barn og unge. (sjå 4.2.3.). I samarbeid med Museumslaget gir NVIM ut informasjonsbladet "Liv og Rør" dette kom ut med 2 nummer i 2010. Museumslaget har eigne vedtekter og eige styre.

7.3. Restaureringsenteret i Odda (RiO AS)

NVIM arrangerte i samarbeid med RiO AS restaureringskonferanse på Utne den 6. februar med 35 deltakarar. Her vart det etablert eit restaureringsnettverk i Hardanger.

NVIM tok aktivt del i utforminga av RiO-rapporten "Frå Sentralbad til Bokbad" om eit framtidig Litteraturhus i Odda. Rapporten la grunnlaget for at det førebels er løyvd 2,650 mill. til prosjektet.

NVIM og RiO AS starta i juni 2010 eit omfattande dokumentasjonsprosjekt for BKK ved det gamle Dale kraftverk i Vaksdal kommune. I tillegg til ein dokumentasjonsrapport, vart og første del av ein rapport om restaurering og ny bruk utarbeidd. Dette arbeidet blir vidareført i 2011.

Den 17. september arrangerte NVIM og RiO AS ein konferanse i Statkraftstova i Tyssedal med tema "Vern gjennom ny bruk av industrielle anlegg". Her deltok NTNU, Hordaland fylkeskommune, andre industrimuseum (Rjukan og Salhus), samt ei rekkje handverksfirma, m.a. frå Waldsassen i Tyskland.

8. Økonomi

Viktig strategi framover er å styrka NVIM sitt driftstilskot gjennom auka bidrag frå kommune, fylke og stat. Arbeidsomfanget og ansvarsområdet til museet er vesentleg auka etter at Odda smelteverk gjekk konkurs i 2003. Dette har NVIM ikkje kompensasjon for. Dette spørsmålet har blitt tatt opp i søknader og møte med fylkeskommune og kulturdepartement som tidlegare år. NVIM søker også midlar til vårt internasjonale arbeid som er nybrottsarbeid og kjem mange til gode.

Det føreligg føresetnad om framleis drift, og årsrekneskapen for 2010 er sett opp etter denne føresetnad. Revisor er Nils Magnus Berge v/ Revisjonsfirma Eirik Lothe AS.

9. Vidare utvikling av museet

NVIM gjennomgikk og oppdaterte sin strategiske plan. Denne planen vart utarbeidd i 2009 og har blitt ein viktig reiskap for utvikling av museet. Planen legg til grunn 5 hovudstrategiar som utgangspunkt for museet sitt arbeid:

Strategi 1: Organisasjonsutvikling: NVIM skal arbeide for å styrkje eigen organisasjon, legge til rette for trygge og gode arbeidstilhøve, effektivisere og kvalitetssikre arbeidsrutinar, og sikre brei og oppdatert kompetanse ved å prioritera opplæring.

Strategi 2: Nettverksbygging: NVIM set arbeid i nettverk høgt. Det styrker NVIM som faginstusjon. Saman med andre er vi sterke og kan også bidra med vår kunnskap og deltaking inn i nettverket.

Strategi 3: Forsking: NVIM skal forska på tema nedfelt i føremålsparagrafen i nasjonalt og internasjonalt perspektiv. Museet ynskjer å ta på seg oppdragsfinansiert forskning, auka aktivitet rundt internasjonal publisering, og forskingssamarbeid med andre institusjonar

Strategi 4: Innsamling, dokumentasjon, kulturminnevern og gjenbruk: Sentrale deler av museet sine samlingar skal digitaliserast og gjerast lett tilgjengeleg for søk og bruk. NVIM ynskjer å ta på seg oppdragsfinansiert dokumentasjonsarbeid for andre. Museet skal prioritere arbeidet med innsamlingsplanar og arbeide for å etablere gjenstandsmagasin knytt til gjenstandar frå kraftbransjen og prosessindustrien.

Strategi 5: Formidling og undervisning: NVIM skal vera eit aktivt museum som arbeider for å tilby allsidige kvalitetstilbod, med museet sin formålsparagraf som fundament. Museet skal utvikla besøksapparat og infrastruktur for å yta god service og gje oppleving og kunnskap til alle besøkande.

OPPSUMMERT

NVIM er ein aktiv samfunnsaktør, som set dagsorden, tek del i samfunnet og stiller utfordrande spørsmål. NVIM utviklar kunnskap og skal formidla denne kunnskapen og vera eit museum for alle. NVIM er ei drivkraft i kulturminnevernet. Strategiplanen femnar om alt dette som er grunnlaget for museumsreforma (stortingsmelding 49, 2008-2009 og stortingsmelding 22, 1999-2000).

NVIM har i 2010 delteke på fellesmøte vedkommande Hordaland fylkeskommune sin regionale plan for museum 2011-2015. Vi siterer frå planen:

"...Musea er eit fellesgode for samfunnet. I sitt mandat frå fellesskapet har styresmaktene i oppgåve å nytta musea som eit instrument i samfunnsutviklinga. Samtidig er det ubestrideleg at musea skal ha ei fagleg fri stilling, som gjer at dei kan stilla kritiske spørsmål vedrørande fortid og notid. Dette krev armlengds avstand til eigarar og offentlege styresmakter..."(s. 8)

Styret og administrasjonen takkar alle samarbeidspartar og støttespelarar i
2010

Tysedal, den 28. mars 2011

Toralf Mikkelsen
Styreleiar

Einar Steensnæs
Nestleiar

Halvor Johan Bødsvik
Styremedlem

Siri Sekse
Styremedlem

Magne Leikvoll
Styremedlem

Finn Langeland
Styremedlem

Trond Seim
styremedlem

Siri Jordal
styremedlem

Randi Bærtvedt
Direktør

Til styret i

Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for stiftelsen Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum, som består av balanse per 31. desember 2010, resultatregnskap som viser et underskudd på kr 277 243 for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og direktør er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og direktør finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for stiftelsens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til stiftelsen Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum per 31. desember 2010 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokførings-skikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Odda, 28. mars 2011

Revisjonsfirma Eirik Lothe AS

Nils Magnus Berge
Statsautorisert revisor

Resultatregnskap

Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum

	Note	2010	2009
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Salgsinntekter		1 254 947	1 087 821
Billettinntekter		273 240	311 945
Tilskudd Odda Kommune		2 216 000	1 328 000
Offentlige tilskudd Stat, Fylke og andre	8	11 472 089	16 870 780
Annen driftsinntekt		106 500	95 451
Sum driftsinntekter		15 322 776	18 691 997
Varekostnad		158 414	177 939
Lønnskostnad	3, 14	9 036 076	9 291 720
Avskrivning varige driftsmidler	4	110 129	63 168
Kostnader lokaler		1 430 463	1 562 733
Honorarer	3	600 307	1 287 845
Kontorkostnader		281 825	379 471
Reiser og kilometergodtgjørelse		336 565	395 728
Reklame, annonser og representasjon		230 596	297 097
Utstillinger og formidling		89 230	45 711
Serviceavtaler og forsikringer		145 347	178 240
Vedlikehold bygninger og utstyr		1 658 890	834 653
Andre driftskostnader		404 037	833 093
Vedlikehold "Tysso"		360 864	2 894 930
Overføring av virksomhet til Oddaprodukt AS	15	756 222	0
Sum driftskostnader		16 598 964	18 242 024
Driftsresultat		-276 188	449 973
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Annent renteinntekt		73 439	62 810
Annent rentekostnad		74 494	2 514
Netto finansresultat		-1 055	60 296
Ordinært resultat		-277 243	530 269
ÅRSRESULTAT		-277 243	530 269
OVERFØRINGER			
Avsatt til fond APS		0	-153 106
Overført fra fond APS		-609 904	0
Overført til/ fra vedlikeholdsfond		478 807	701 956
Overført til/ fra annen egenkapital		-146 146	-18 580
Sum overføringer		-277 243	530 269

Balanse

Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum

	Note	2010	2009
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Bygninger og annen fast eiendom	4	3 360 298	540 000
MY Tysso	4	390 000	390 000
Driftsløsere, inventar, kontormaskiner o.l.	4	279 073	379 124
Sum varige driftsmidler		4 029 371	1 309 124
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	5	49 270	49 270
Sum finansielle anleggsmidler		49 270	49 270
Sum anleggsmidler		4 078 641	1 358 394
Omløpsmidler			
Varer			
Varebeholdning	6	57 260	17 366
Sum varer		57 260	17 366
Fordringer			
Kundefordringer	7	345 475	412 829
Fordring prosjektmidler	8	309 435	2 252 528
Andre fordringer		388 294	69 111
Sum fordringer		1 043 204	2 734 468
Bankinnskudd, kontanter o.l.	9	4 259 852	2 481 918
Sum omløpsmidler		5 360 316	5 233 753
SUM EIENDELER		9 438 957	6 592 147

Balanse

Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum

	Note	2010	2009
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Stiftelseskapital	10	260 000	260 000
Sum innskutt egenkapital		260 000	260 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	10	470 689	616 835
Disposisjonsfond APS senter	10	0	609 904
Vedlikeholdsfond	10	1 180 782	701 955
Sum opptjent egenkapital		1 651 450	1 928 693
Sum egenkapital	10	1 911 450	2 188 693
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Periodisert tilskudd MY TYSSO	11	390 000	0
Sum avsetninger for forpliktelser		390 000	0
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	12	2 487 566	0
Sum annen langsiktig gjeld		2 487 566	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		400 887	845 828
Skyldige offentlige avgifter		546 789	595 990
Pålept lønn, feriepenger ol.		868 349	859 150
Forskudd prosjekter	13	2 006 943	2 046 825
Annen kortsiktig gjeld	15	824 903	55 561
Sum kortsiktig gjeld		4 649 941	4 403 454
Sum gjeld		7 527 507	4 403 454
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		9 438 957	6 592 147

Tyssedal, 31.12.2010 / 28.03.2011
Styret for Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum

 Toralf Mikkelsen Styreleiar	 Einar Steensnæs Nestleiar	 Sjur Sekse Styremedlem
 Magne Leikvoll Styremedlem	 Halvor Johan Badsvik Styremedlem	 Finn Langeland Styremedlem
 Trond Seim Styremedlem	 Siri Jordal Styremedlem	 Randi Børtvedt Direktør

Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum Org.nr. 921396044

Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum

Noter til regnskapet 2010

Note 1 Regnskapsprinsipper

Norsk Vasskraft og Industristadmuseum er en privat stiftning uten økonomisk vinning som formål. Regnskapet er satt opp i samsvar med stiftelsesloven, regnskapslova og god regnskapskikk for små foretak.

Driftsinntekter og kostnader

Inntektsføring ved salg av varer skjer ved leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres. Ved utarbeidelse av regnskapet er samanstillingsprinsippet lagt til grunn, slik at kostnader og inntekter er ført på den perioden de gjelder. Inntekter i tilknyttet prosjekt er regnskapsført i takt med fremdriften i prosjektene. Vedlikehold blir utgiftsført løpende. Det samme gjelder utgifter til utstyr og anlegg.

Offentlige tilskudd

Driftstilskudd blir inntektsført brutto og i takt med vilkår som måtte være knyttet til tilskuddet. Tilskudd gitt til spesifikke prosjekt er regnskapsført i takt med fremdriften i prosjektene.

Investeringsstilskudd er ført brutto i balansen. Det vil si at tilskuddet nedskrives i takt med avskrivningen på den anskaffelsen tilskuddet er gitt til.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til gjenvinnbart beløp dersom dette er lavere enn bokført verdi, og verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Ved vurdering av gjenvinnbart beløp og avskrivningsprofil vil anleggsmiddelets bruksverdi (evne til formålsoppnåelse) bli tillagt vekt i tillegg til økonomiske vurderinger.

Bevaringsverdige eiendeler

Historiske bygninger og andre bevaringsverdige eiendeler er oppført i balansen til anskaffelseskost. Vedlikehold og kostnader for å bringe bevaringsverdige eiendeler tilbake til opprinnelig stand, kostnadsføres løpende under driftskostnader.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede levetid dersom de har en antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15.000. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Finansielle anleggsmidler

Investeringer aksjer og andre verdipapier er vurdert etter kostmetoden. Investeringene blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

Varelager

Varer er vurdert til laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi.

Pensjonar

Pensjonsordninger finansiert via sikrede ordninger er balanseført. Pensjonspremien anses i disse tilfeller som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader.

Skatter

Stiftelsen er fritatt for skatteplikt etter skatteloven § 2-32 første ledd.

Endring av regnskapsprinsipp

Det har ikke vært endringer i regnskapsprinsipper i 2010

Note 2 Spesifikasjon av offentlige tilskudd Stat, Fylke og andre

	2010	2009
Tilskudd fra Kulturdep., NVE og Riksantikvaren	7 407 660	6 039 996
Tilskudd fra fylkeskommunen	1 577 000	2 705 004
Tilskudd fra andre	4 571 153	5 257 674
Endring periodisering tilskudd	-2 083 724	1 868 106
Sum inntekter tilskudd	11 472 089	15 870 780

Note 3 Lønnskostnad, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm

	2010	2009
Netto lønnskostnader	7 240 215	7 548 156
Styrehonorar	24 500	19 500
Arbeidsgiveravgift	879 084	902 040
Pensjonskostnader	789 866	734 597
Andre personalkostnader	102 411	87 427
Sum personalkostnader	9 036 076	9 291 720

Antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret

	19,2	18
--	------	----

Museet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Museets pensjonsavtale tilfredstiller kravene i denne loven.

Ytelser til ledende personer	Lønn	Pensjons- kostnader	Annen godtgjørelse
Direktor	573 564	50 646	6 926
Styre	0	0	0

Det er ikke ytt lån eller stillet sikkerhet for ansatte eller tillitsvalgte i museet.

Revisor

Godtgjørelse til revisjon utgjør i 2010 kr 48.275 eks.mva. Godtgjørelse for andre tjenester utgjør kr 11.250 eks. mva.

Note 4 Varige driftsmidler

	Bygninger og annen		Driftslosore, inventar og lignende.	Sum
	salendrom	M/Y Tyssø		
Anskaffelseskost 01.01	540 000	400 000	1 264 518	2 204 518
Tilgang kjøpte driftsmidler	2 820 298	0	20 078	2 840 376
- Avgang	0	0	0	0
- Mottatt offentlige investeringstilskudd	0			0
Anskaffelseskost 31.12	3 360 298	400 000	1 284 596	5 044 894
Akkumulerte avskrivninger 01.01	0	-10 000	-885 394	-895 394
Akkumulerte avskrivninger 31.12	0	-10 000	-1 005 523	-1 015 523
Bokført verdi	3 360 298	390 000	279 073	4 029 371
Årets avskrivninger	0	0	120 129	
Tilbakeført periodisert investeringstilskudd		-10 000		
Årets netto bokførte avskrivninger	0	-10 000	120 129	110 129
Avskrivningssats	0 %	0 %	15% - 33,3%	

Note 5 Investeringer i aksjer og andeler

Museet eier aksjer og andeler i følgende selskaper. Aksjer og andeler er langsiktige investeringer i samarbeidspartnere og er bokført til anskaffelseskost

Selskap	Anskaffelseskost	Bokført verdi	Eierandel
Reisemål Hardanger	2 000	2 000	< 10%
Fossenes Dal	2 500	2 500	< 10%
RIO AS	44 770	44 770	< 10%
Sum	49 270	49 270	

Note 6 Varelager

Varelageret består av bøker for videresalg og beholdning av billetter. Verdien av varelageret er sett til innkjøpspris for varene. Ukurante varer er nedskrevet til virkelig verdi

Varer	2010	2009
Opptatt varebeholdning bøker og billetter	68 818	17 366
Ukurans	-11 558	0
Sum	57 260	17 366

Note 7 Kundefordringer

Kundefordringer er vurderte til pålydende etter avsetning til tap på usikre fordringer.

Kundefordringer	2010	2009
Kundefordringer til pålydende	357 989	504 829
Avsetning til tap på usikre fordringer	-12 514	-92 000
Sum	345 475	412 829

Note 13 Forskudd prosjekter

Museet får utbetalt tilskudd ordmerket bestemte prosjekter som ikke var fullført pr. 31.12.2010. I tillegg har museet mottatt tilskudd til prosjekter som ikke var igangsatt pr 31.12.2010. Den ubenyttede delen av utbetalingene er ført i balansen som kortsiktig gjeld og fordeler seg slik:

Forskudd tilskudd	2010	2009
Prosjekter som ikke var fullført pr 31.12	992 088	833 715
Prosjekter som ikke var igangsatt pr 31.12	1 016 855	1 213 110
Sum	2 008 943	2 046 825

Note 14 Pensjonsordninger

Museet har inngått en pensjonsavtale med sine ansatte gjennom Kommunal Landspensjonskasse. Det er meldt inn 18 medlemmer i ordningen. Ordningen er en ytelsesplan som finansieres med 2% trekk i lønn fra de ansatte og den resterende del av premien dekkes av museet.

Museet sin del av pensjonspremiekostnaden i regnskapet for 2010 var kr. 789.866 i tillegg kommer 10,6 % arbeidsgiveravgift.

Pensjonsavtalen gir medlemmer av ordningen rett til en pensjon, inklusiv pensjon fra folketrygden, ved oppnådd pensjonsalder som svarer til 66% av lønn for fratredelse.

Note 15 Overføring av virksomhet til Oddaprodukt AS

I forbindelse med overføring av APS tiltaket til Oddaprodukt AS er det avtalt at Oddaprodukt AS skal overta "Disposisjonsfond APS senter" som på overføringstidspunktet utgjør kr 756.222. Midlene skal ordmerkes APS tiltak i Tyssedal. Overføringen medfører en kostnad for museet og er oppført som kortsiktig gjeld i balansen.

Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum, Naustbakken 7, 5770 TYSSDAL

www.nvim.no